

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Két katonai ujtás.

Budapest, december 10.

(C.) Még nem volt oly régen, hogy már megfeledezhettünk volna hadseregünk mérvadó köreinek a centralizmus felé való vágyairól és makacs törekvésükről, amely e monarchia népeit a katonai szellem előtt való meghajlásra akarta kényszeríteni. Másrészt elég tapasztalatunk van abban az irányban, megerősítve a mindennapi események által is, hogy a régi hagyományos katonai szellem, amennyiben ellentétbe helyezkedik a nemzeti jogosultsággal, lejárta magát és helyet adott annak a modernebb és igazságosabb felfogásnak, hogy a hadsereg nem egy elszigetelten álló intézmény, hanem egy nemes és kiváló alkotórésze a nemzet nagy egyetemének és mint ilyen csak a nép lelkéből fakadhat, és csak onnan szerzetheti meg létjogosultságának és életképességének feltételeit.

A régi katonai szellemnek főtürelvése az volt, hogy a polgárságot is a militarizmus járma alá bájtsa, az új felfogás a katonaságot is polgárosítani akarja. Ledöntve a kiváltságok korhadt falait, tárt karokkal fogadja körébe mindazokat, akik kedvet és tehetséget éreznek magukban a haza védelmének szentelni életüket és ekként meggyőzze a népszéles rétegeit, hogy felismerte fejlődésének és nagyságának forrásait.

A régi kormányzatnak az utóbbi időben nyilvánosságra került ujtásai is az új katonai szellem érvényesülése mellett bizonyítanak. Az egyik lehetővé teszi, hogy fiaink közvetlenül, mint hadapródok a polgári életből a katonai pályára léphessenek, a másik megkönnyíti a honvédtiszteknek a vezérkarba való belépést. Emlékszünk, hogy néhány év előtt a közös hadsereg vezérkarát a mo-

narkia egész véderejének vezérkarává avatták. Ez az új elnevezés többet jelentett egyszerű névváltozásnál.

A véderőnek, amely a közös hadseregből, a két állam honvédségéből, a haditengerészetből és a népfőlkelésből áll, háboru esetén tényleg okvetlenül egységes vezetésre van szüksége és az egységes vezetést már a béke idején a vezérkar készíti elő. De az új elnevezés mégis beleütközött alkotmányos jogainkba és nem felelt meg annak a pozíciónak, amelyet honvédségünk fejlettségénél és létszámánál fogva a véderőben elfoglalni hivatva van. Az egész véderőnek, tehát a honvédségnek is, vezérkara eddig kizárólag csak közös hadseregbeli tisztekből állt, a magyar királyi honvédség tisztjeinek nem volt ott helyük. A honvédsapatoknál a vezérkari szolgálat teljesítésével megbízott honvédtisztek nem voltak egyúttal vezérkari tisztek is és nem is részesültek azokban az előnyökben, a melyeket a vezérkari tiszt úgy az előléptetésben, mint rang tekintetében élvez. A jövőben ez másként lesz. Oly honvédtisztek, akik a bécsi hadifülsikolát sikerrel elvégezték, s akiket tehetségük is képest a vezérkari szolgálatra, felvételnek a véderő vezérkari állományába és nyitva áll előttük is e testület tagjainak fényes pályafutása a vezérkari századostól a vezérkari főnök hatalmas méltóságáig. Természetes, hogy a honvédtiszt a vezérkari állományban is m. kir. tiszt marad. Letette annak idején a katonai fogadalmat, melyben a magyar királynak és a haza alkotmányos törvényeinek hűségét és engedelmességét esküdött. Magyar honpolgárnak is kell lennie és a magyar nyelvet okvetlenül tökéletesen kell bírnia. Magyar katona marad tehát mindenestre akkor is, ha kivételesen és időközönként nem a magyar királyi

honvédsapatoknál, hanem a közös hadsereg valamely csapatjánál vagy intézeténél teljesíti szolgálatát. Az utóbbi eset nemcsak nincsen kizárva, hanem bizonyosan be fog következni és pedig azért, mert először a vezérkari pályára törekvő honvédtisztek száma nemsokára nagyobb lesz a honvédség területén megüresedő vezérkari állásoknál, másodsor és főleg azért, mert egy vezérkari tisztnek oly sokféle, a hadsereg magasabb vezetésével járó igényeknek kell megfelelnie, hogy a honvédség szűkebb körében nem is volna alkalma a kellő gyakorlatot elsajátítani. Az csak a közös hadsereg bővebb terén, a közös hadügyminisztériumban és a hadtestparancsnokságoknál lehetséges.

A vezérkari honvédtiszteknek a közös hadseregben való alkalmazását csak örömmel üdvözölhetjük, nemcsak azért, mert ez honvédségi tisztikarunk előléptetési viszonyai elé örvendetes perspektívát tár, hanem azért is, mert még bensőbbé teszi a közös hadsereg és honvédségünk között fennálló szívélyes viszonyt.

Talán foglalkozunk kellene azzal a lehetőséggel is, vajjon nem állhat-e be valamikor az a megfordított eset is, t. i. hogy egy közös hadseregbeli vezérkari tiszt a magyar királyi csapatok fölött rendelkezhetik? Nos, ennek a lehetőségnek már gátat vetettek azért, hogy a magyar királyi honvédségnél működő vezérkari tisztnek okvetlenül magyar honpolgárnak kell lennie és hogy a magyar nyelvet szóval és írásban tökéletesen kell bírnia. De ettől eltekintve, nem igen félünk ily lehetőség-től. Elképzelhetjük ugyan, hogy valamely magyar honosságu és magyar ajku közös hadseregbeli és a vezérkarhoz tartozó tiszt alkalmas lehet a magy. kir. honvédségnél is szolgálatot teljesíteni. De lesz-e ott számára

REGÉNY.

Öreg asszony nem vén asszony.

(9) — REGÉNY. —

: GEROLAMO ROVETTA.

— Nem lépünk egy kissé a kunyhó árnyékába? — kérdezte remegő hangon és kalapáló szívvel Prandino a grófnétól.

— Menjünk!

Eliza ismét összefogta a ruháját és mindjárt a jelzett irány felé indult. Még most is komoly és hallgatag volt, ami azonban nem akadályozta meg abban, hogy az uton levő víztöcséket fürgén és könnyedén átgorja.

A fiatal gróf várt valamit a grófné részéről: egy levelet, egy könyvet, virággal benne, vagy meghívást egy reggelire.

A grófné nem igen szokott vendégeket ebédhez meghívni. E helyett néha bizalmas reggeliket adott, (ilyenkor mindig ketten voltak a háziasszonnyal együtt) és ilyenkor Beppa főzött, de a paraszt segítségét is igénybe vették, mert, mint kertésznek az ő feladata volt az asztalt virágokkal és örökzölddel díszíteni.

Ámbátor tehát Prandino várt valamit, de a grófnének ez a látogatása, ezen a helyen, a gróf legvérmesebb reményeit is tulhaladta.

Ifjuságának valamennyi légvára, melyeket a tíz órai miséken építgetett, im beteljesült.

Gyöngéd szeretettel figyelte meg, mily finoman és könnyedén lépkedett előtte a grófné. Látni piei cipőit és kissé látszóttak gömbölyű lábait, melyeken rózsaszínű selyem harisnya volt. És minden kis áramlatnál körülfogta a fleurs de lys de Kachmir átható illata, és a

fűk, melyeket a reggeli szél ide-oda lengetett, a harmattól eszegező lomb, a csillogó fűszálak, a ragyogó napsugár, az egész friss egészséges erdei levegő, a nagy esőnd közepette a biztos magány, melyet csak nádáresiesérgés zavart meg: szóval mindentől szíve véghetetlen megelégedésében hevesebben dobogott és ereibe eddig ismeretlen, boldogító érzést árasztott.

Mikor a kunyhóhoz értek, Ariberti észrevette, hogy Giacomo követte el őket. Odafordult hozzá:

— Most nincs reád szükségem, elmehetsz reggelizni.

— Köszönöm, gróf ur!

A paraszt elfintorította az arcát a gróf háta mögött, betért egy oldaluton, elhaladt a madártanya előtt, hogy elvegye a kosarát, melyben a reggelije volt, aztán a tanyától körülbelül puska-lövésnyiro leült a parton a sűrű gyepre. Polentát evett és egy-egy harapás közben megvakarta a fejét és haragos szemekkel nézett a kunyhó felé.

Odabenn a szűk, sötét kunyhóban, melybe a napsugár csak mint fénylő pont hatolt be egy csaknem láthatatlan nyíláson keresztül, mely itt-ott mutatkozott a sűrű lombosítór közepette, rövid keskeny padon, szorosan egymáshoz simulva ültek Eliza és Ariberti. Megint szerelmökről beszélgettek.

— Mit gondolt tegnap felőlem, grófné?

— Hogy jó, nagyon jó!

— Talán tisztaságosan jó is!

— Oh nem! Már azelőtt is kedveltem — de ma még sokkal jobban!

E közben Prandino segített a grófnének, hogy kalapját leveesse, melyet a lugas egy kiálló ágára akasztott. Aztán leült a padra, a grófné mellé, aki a félhomályban fátyol nélkül is elég jól festett.

— Miért nem mondja: „azelőtt is kedveltelek?”

— Mert még sohasem tegeztem senki: s m.

— Férjett sem?

— A férjemet? Azt igen. De az egészen más dolog.

És a grófné Prandino ez őszinte kérdésénél kedvetlenül vont a vállát.

— Valóban, nagyon különös módja van az ön szerelmének!

— Az ön véleménye szerint, abban áll a szerelem, hogy valakit tegezünk-e vagy magázunk?

— Nem, nem abban — — hanem — —

— Hanem miben?

— Maga gonosz — nagyon gonosz!

Eliza nagy szemekkel nézett reá, mert nem tudta megérteni, Prandino pedig, hogy megértesse magát, körülfogta a derekát, ajkával a grófné ajkait kereste, hogy a dolgot megmagyarázza neki.

Eliza oly hirtelen mozdulattal huzódott el tőle, hogy majd leesett a padról.

— Kérem, gróf, ne viselkedjék úgy, hogy meg kelljen bánnom a bizalmat, amelyet önbe helyeztem.

— Bocsánat, grófné! Bocsánat! Hiszen már régen tudhatnám, hogy ön semmit sem érez irántam.

És mint ilyenkor mindig, most is hirtelen elborult Prandino arca, karját visszavonta és folyton kifelé tekintgetett a kunyhó kicsi ablakán keresztül. Ugy látszott, mintha újra mada-rászó kedvének akarna hódolni.

— No hát lássa, hogy milyen maga már megint! Mert az ember nem akarja rögtön ugyanazt, amit ön, mindjárt adja, a sértettet és udvariatlan lesz! Hallja-e, ön is nagyon furesán fogja fel a szerelmet!

Ez az is bántotta Prandinót, aki folytatta a kínözgetését.

(Folytatása következik.)

hely? Alig. Sértő gondolat volna, honvédségi tisztjeinkről feltételezni, hogy a helyett, hogy ők iparkodnának mint vezérkari tisztiek a közös hadsereg egy részét meghódítani, a saját területükön betöltendő helyeket átengednék tehetségesebb vagy szorgalmasabb közös hadsergebeli bajtársainknak.

Hadikormányzatunknak a másik ujtása is, t. i., hogy valamely polgár vagy katona az előirt szakvizsga letétele után, közvetlenül hadapróddá kinevezhető, örvendetes a hadsereg népszerűsége érdekében. Az ujtás egyik nagy előnye főképpen abban van, hogy a szülők nem lesznek kénytelenek mint eddig, a katonai pályára szánt fiaik nevelését már zsenge koruktól idegen kezekre bízni. Lehetővé teszi, hogy az ifju csak érett ítélőképességgel, könnyen meg nem rendíthető meggyőződéssel lép a hadsereg kötelekébe. Elkerülhető ez ujtás által a katonai nevelő iskolák egyoldalú nevelési rendszere és mégis a legrövidebb uton vezet az ifjut a tisztí kardbojthoz. Csakhogy ez az út mégsem sima, hanem igen nehéz. A letendő vizsga nemcsak a nyolc osztályú középiskolának tantárgyaira szorítkozik, hanem magában foglalja a katonai tudományokat is, még pedig oly mértékben, amint azokat a hadapródiskolában előadják. Súlyos feladat lesz e vizsga sikeres letétele oly ifjunak, aki soha sem katonáskodott, mert a harcászati tudományokat vagy a fegyvertan ismereteit tisztán teoretikus tanulmányok útján elsajátítani nem lehet. De nyitva áll az út, akinek bátorsága van, tehát előre.

Mind a két nagyfontosságú ujtás a közös hadügyminisztérium és a két honvédelmi miniszter előzetes beleegyezésével, illetőleg közreműködésével jött létre. Honvédelmi miniszterünk újabb bizonyosságát szolgáltatva annak, hogy céltudatosan és szerencsésen működik azon, hogy a nép és a hadsereg intézménye minél szorosabban simuljanak egymáshoz, a közös hadügyminiszter pedig elismerést érdemel, amért honvédelmi miniszterünk rokonszenves törekvését méltányolni tudta.

BELFÖLD.

Szöll Kálmán Bécsben. Bécsből táviratozók: Szöll Kálmán miniszterelnököt, aki tegnap este érkezett ide, ő feléje ma, vasárnap délelőtt 11 órakor hosszabb kihallgatáson fogadta. A miniszterelnököt a kihallgatást megelőzőleg Kállay Béni közös pénzügyminiszter és Clary gróf, az osztrák minisztertanács elnöke látogatták meg. Szöll Kálmán miniszterelnök, aki Goluchowski gróf közös külügyminiszterrel is hosszasan értekezett, a délután folyamán visszautazott Budapestre.

Foélet a kvótaemelésre. Kolozsvárról táviratozók: A kolozsvári függetlenségi párt intéző bizottsága mai gyűlésében kimondotta, hogy a kvótaemelés ellen demisztériális gyűlést nem tart. A párt a hazai ipar védelmével felel a kvótaemelés ellen. A védelem megbeszélése és megállapítása tárgyában előbb értekezletet, majd pedig népgyűlést fog tartani.

O. M. G. E.

Budapest, december 10.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a gazdáközönség hatalmas társadalmi testülete ma délelőtt 10 órakor tartotta a Köztelek palota nagytermében rendes évi közgyűlést gróf Desseffy Aurél elnöklété alatt. Az egyesület vezetői csaknem teljes számban jelenek meg, kivülük ott voltak: gróf Andrássy Sándor, Hódossy Imre, Steiger Gyula, Sággy Gyula, dr. Dégen Árpád, báró Malcoms Jeromos miniszteri tanácsos stb.

A gyűlést gróf Desseffy Aurél nagyszabású beszéddel nyitotta meg, amelyben kiterjeszkedett mindazokra a kérdésekre, amelyek a gazdáközönséget most foglalkoztatják. Figyelmet érdemel beszédének az a passzus, amelyben az agráriusok nevében védekezik a kereskedelmi és ipari körök szemrehányásai ellen. Figyelmet érdemel már annyiban is, hogy e védekezés sokkal konciánssabb, sokkal szelidebb alakban jelentkezik, mint a közelmúltban, amikor a Köztelek központja volt annak a sajnálatos

akcióknak, amely szinte végzetes csapást mért a magyar malomiparra, a gabona- és borkereskedelemre.

Ugytárazik, hogy az agrár törekvések szeszőlői is fölléptek a gazdasági kiegyezés által követelt óriási áldozatokat és az a hatalmas áramlat, amely a magyar ipar megteremtését és fejlesztését az állam egyik legfőbb kötelessége gyanánt követeli meg, érezeti hatását azokban a körökben is, ahol nemrég még feltétlenül nézték a kereskedelmi és iparos körök legkisebb mozdulatát is.

Nagyíván változott az elnöki megnyitó az egyesület múlt évi működését, miközben rámutatott a szegedi kiállítás szép sikerére s az elért eredményekre. Reméli az elnök, hogy még nagyobb lesz az eredmény, ha a törvényhozás és a kormány életbelépteti mindazt, amit az egyesület kíván. Azután így folytatja:

Legfontosabb mindenesetre az a kérdés, amely ólomsúlyú nehezétezt az egész esztendőben mi reánk gazdákra, s ez közgazdasági helyzetünknek, illetve Auszriával való kiegyezésünknek bizonytalansága és amely sajnos még ma is úgy áll, hogy nem mondhatjuk, hogy minden tekintetben biztosítva volna. Mert míg hazánk mindenféle áldozatot meghoz, amelyek egyik legnevezetesebbje a kvótajavaslatban a törvényhozás előtt áll, — addig az a bizonytalan helyzet, amely egész politikai s közgazdasági viszonyainkat dominálja, s amelynek alapja, hogy alkotmányos uton és módon legyen úgy a közgazdasági, mint a politikai kiegyezés hosszabb időre megkötve közöttünk és Ausztria között, — még nincs eloszlatva s a Lajtán-tuli állapotok folytán ezen bizonytalanság úgy közállapotunkat, mint közgazdasági életünket annál inkább bénítja, mert nincs semmi kilátás arra, hogy mindazon áldozatok dacára, amelyek részünkről meghoztatnak, az állapotok javulása a jövő tiz évre a Lajtán-tuli részéről az állandó biztosság jellegét megnyerje.

Ha most tovább tekintek, konstatahalom, hogy az idők közepetmésünk volt és e miatt a gazdák helyzete némileg könnyebb volt azáltal, hogy kevés vidék kivételével meglehetősen termés volt. A kormány mint minden esztendőben, közvetlenül az aratás befejezése után a vilg termelési adatait az idén is közzétette. Ezen adatok egy bizonyos deficitet mutattak ki a kenyérvettermékekben, aminek következtében a gazdáközönség remélte, hogy az áralakulás kedvezőbb lesz s hogy mi középtermésünkkel a nyugati piacokat jobban el fogjuk látni. Azonban sajnos, ezen várt jobb áralakulás nem következett be, melyre nézve az említett adatoknak a közzététele is bizonyos téves nézeteket terjesztett a gazdáközönségben, aminek következtése volt, hogy a legkedvezőbb időt aratás után augusztus és szeptember hónapokban nem tudtuk felhasználni, mivel a nagyob árakra számítottunk, melyek, bebizonyulván, hogy a vilgtermelési deficit még nem oly nagy, — nem következtek be és így a gazdáközönség jelentékenyen megkárosodott.

Hogyha a többi viszonyokat tekintjük, bizonyos sajnálkozással kell konstataálnunk, hogy a gazdáközönség és a kereskedő világ között sokkal élvetéesebb hangulat uralkodott, mint kívánatos lett volna. Hallottunk hangokat egy országos testület, a budapesti kereskedelmi és iparkamara köréből, melyek a nehezebb viszonyokért, amelyek beállottak és amelyek úgy a liszt-ipar, mint a bor- és állatkereskedés stb. hanyatlására vonatkoznak, bennünk agráriusokat akarunk felelőssé tenni. — Kérem tisztelt közgyűlés ez ellen a gazdáközönség nevében, az agráriusok nevében tiltakoznom kell. (Hosszantartó eljárs.) Mi mindig a legmérsékeltébb irányt követtük s mi még szorosan vett agrárius szememben sem nyilatkoztunk, mert mi mindig fel tudtunk emelkedni arra, ami helyes, hogy mezőgazdaságunk csak úgy virágozhat fel, hogyha korlétos az iparral együtt ha adunk (Ugy van! Igaz!) Azonban egyes irányzatok tulkapasait oppugnáltuk és oppugnálni fogjuk ezental is.

Nézük az egyes kérdéseket, hogy hogyan állanak. Ismerjük vampoitikánkat, amely ok tekintetében érdekeinket nem óvta meg kellően; ismerjük az óriási engedélyt, a vammivisztaírítás kérdését, a szabadraktárak s a vámbiztosítás kérdését, amelyre nézve bizonyos eredményeket értünk el, de hogy ezek a kérdések úgy volnának megoldva, amint azt e teremben kívánjuk, azt nem mondhatjuk. Ha mi oppugnáltuk a boraimvitatást és a borkereskedelemben történt visszaéléseket, melyek hitelünket tönkre teszik, ezzel saját érdekeinket védelmeztük meg és méltányosan senki sem mondhatja, hogy a beállott nehezebb viszonyokért mi vagyunk a felelősek. (Ugy van!)

Az elnöki megnyitó aztán érinti a sertés-értékesítés kérdését és panaszkodik, hogy az állategyesületgyűlési egyezmény nem hatottak úgy végre, amint kívánatos volna. Sertéskevítélünk egyetlen módja vagyonidák és sertészörb telepek létesítése, amely által feloldozott állapotban vinnék ki a sertést. E tekintetben semmi sem történt a kormány részéről, pedig milliókról van szó, s ezt a kérdést csak a kereskedelem és termelő együttesen oldhatja meg. Nincs kielégítően megoldva a hizómárha értékesítésének és a szeszgyártásnak kérdése.

Hogyha mindig az ipar fejlesztését és az iparra való átmenetét hangoztatjuk, akkor az első feltétel, hogy legalább azon iparaink ne téveszenek tönkre, amelyek szoros kapcsolatban vannak a mezőgazdasággal. Mert ez az első lépés a haladásra csak azután lehet a fejlettebb iparfejlesztésre átmenni. A kormány részéről a gazdáközönség buzdítottát a mezőgazdasági szeszgyárak építésére s mikor ez megtörtént, az új szeszgyárak nem kaptak annyi kontingenst, hogy a betekertett tőke kihasználható legyen. A kormányzat részéről nem fordítottat elég gond arra, hogy az újabb szeszgyárak azon vidékeken létesítess-

senek, ahol a föld gyengébb, hol a mezőgazdaság folytatása tulajdonképpen csak ezzel karöltve üzhető. Ez is az elnök nézete szerint oly hiba, amelyre nézve kell, hogy még sokkal erősebben emelje föl a gazdáközönség a szavát, mert az 1888-ik évi XXV. t.-o. eredeti intenciója az volt, hogy a bonifikációt a mezőgazdasággal kapcsolatos szesztermelésnek adja meg, nem pedig az ipari gyáraknak. A dolog természetében fekszik, hogy fokozatosan arra kell törekedni, hogy a szeszipar kizárólag a mezőgazdaság körébe jusson. (Ugy van!)

Azután a szövetségi mozgalomról és az érdekeképviselőiről beszélt az elnök és végül melog hangon megemlékezett idősb Wodianer Albertről, aki jelentékeny öszegget hagyott az egyesületnek.

A lelkes éljenzés után Forster Géza egyesületi igazgató előterjesztette az igazgatóság múlt évi jelentését és ezzel kapcsolatban megadta a fölmentvényt minden irányban. Időközben megtörtént a szavazás a számvizsgáló-bizottság és az igazgató-választmány tagjaira. A számvizsgáló-bizottságba beválasztottak: Bolla Mihály, Edsz Ferenc, Leitényi György, Reusz Henrik és Severa Károly. Az igazgató-választmányba: Gaál Jenő, Ha'ós József, dr. Hutya Ferenc, Ivánka Oszkár, gróf Károlyi Sándor, Kostyán Ferenc, Perczel Dezso, Reusz Henrik, Somssich Andor, gróf Somssich Béla, Szemere Huba, gróf Széchenyi Aladár, gróf Széchenyi Imre, Vásárhelyi László, r. Wekerle Sándor, Kerpely Kálmán.

A szavazás eredményének kihirdetése után György Endre a közgyűlés nevében bizalmát fejezte ki a tisztikar iránt és e közben azt mondotta az elnöki megnyitóról:

Mindnyájunkat a mai közgyűlés kezdetén nagyon lebilincsel az azon komoly, határozott és mind e mellett mérsékelt irany, amelyvel az egyesületi igen tisztelt elnöke gróf Desseffy Aurél ó nagyméltósága (éljenzés) megnyitotta a közgyűlést. Az ő megnyitójára szívből az a kifejezést használom, hogy méltó volt ahhoz a díszes helyhez, ahonnan elhangzott és méltó volt azon férfiuhoz, akinek ajkairól elhangzott.

Mi mindnyájan, akik azon teljesen határozott és teljesen mérsékelt iránynak követői vagyunk, amelyeket a beszédében szives volt elmondani, azt hiszem csak kötelességet teljesítünk, hogyha az ő általános működéséért, valamint jelen alkalommal ezen közgyűlés megnyitására és méltó vezetéséért neki köszönetet mondunk. (Hosszantartó éljenzés.)

Az elnök zárószavaival a közgyűlés véget ért és a megjelentek valamennyien a Royal-szállóba mentek, ahol nagy banket volt az egyesület alelnöke Bujanovics Sándor tiszteletére, akit a király udvari tanácsosi méltóságra emelt. Felkészültök mondtak: Gróf Desseffy Aurél, Mérey Lajos, a nyitra megyei gazdák nevében, Forster Aurél, Jeszenszky Pál, gróf Károlyi Sándor, Szentiványi Árpád, Farkas Ábrahám, Forster Géza, Horváth Jenő, Tormay Béla stb. Üdvözlő táviratokat küldtek gróf Apponyi Albert, Libits Adolf, gróf Korniss Viktor s még nagyon sokan.

HIREK.

Budapest, december 10.

— BUDAPESTI NAPLO. December 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Az új büntügyi eljárás. Az újévkor életbelépő büntetőügyi eljárás dolgában tegnap este a főkapitányos épületében értekezlet volt Farkas Lajos rendőrtanácsos elnöklété alatt. Az értekezletet a tanácsos hivatalos helyiségében tartották meg s azon résztvettek az osztályvezetők s az összes referensek. Az értekezleten tárgyalás alá vették az új eljárást s hosszabb beszámoló után abban állapodtak meg, hogy a tanácskozást a jövő héten, később meghatározandó időben folytatni fogják. Megemlítjük itt, hogy az új rend életbeléptekor az ügyészet és vizsgálóbíró is a főkapitányoson tart ügyeletet, a számkukra szolgáló helyiségeket már berendezték.

— Az unoka. Ily címmel a párisi Figaro érdekes cikket közöl a német császár windsori látogatásáról. Már a cím elárulja a közlemény természetét, amennyiben az ismeretlen, de nyilván jól értesült szerző inkább a királynő unokáját, mint a német császárt eseteli benne.

A windsori kastély dísztermében terített asztal mellett ül az angol királynő, mellette a német császár és a walesi hercegné, szemközt a német császárné és a walesi herceg, körülöttük a királyi család többi tagjai és sok fényes nevű ur és asszony, még fényesebb toaletben. A királynő fölkel az asztaltól és erre szétoszlik a társaság a melléktérmebe. Az imperator et rex elvegyül a beszélgető csoportok közé, nevet és tréfálgat, fölemeli egy hölgynek elejtett zsebkendőjét, megveregeti Lansdowne lord vállát, elbeszélget yachtokról, vadászatról, irodal-

lomról és stratégiáról. Most uniformisok közt pillantjuk meg és élénken gestikulálva fejteti Bullers tábornok transzvali taktikáját, majd egy rózsás csoport felé közeledik, ahol minden selyem, csipke és illat, szeméi mosolyognak.

— Ha Berlinbe jönnek, meglepetést készítek számukra.

Magyar estélyekből áll majd ez a meglepetés. Ez estélyeket az Operában és a palotában akarja rendeztetni a császár és pesti táncosnők lépnek ott föl...

Lám, az uralkodók nem felejtnek, amint hogy a német császárnak még Angliában is eszébe jutnak a „budapesti szép napok“.

— **Tolsztoj betegsége.** A *Novoje Vremja* jelentése szerint a Moszkvában beteg fekvő Tolsztoj Leo gróf állapota még nagyon komoly. Az agg iró epikólikában szenved és májaja is van. Cseripov tanár konstatálta, hogy a betegnek a legmondosabb ápolásra van szüksége, bár közvetlen veszedelem nem forog fenn. Az orosz társaság rendkívül részvétellel viseltetik a beteg költő iránt, de senkit sem erőszakra be hozzák, lakásának ajtajára egy cédulát ragasztottak a figyelmeztetéssel: „Kérem, ne tessék csöngetni.“ Azt mondják, hogy a költő a tulságos munkától betegedett meg, szakadatlanul dolgozván a *Feltámadás* című regényének harmadik kötetén.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt ma Felső-Olaszországban. Egy genoui távirat szerint *Beroggi* és *Spotorno* közt egy alagutban két vonat összeütközött. Az összeütközés oly iszonyu volt, hogy a két vonatnak csaknem minden kocsija összetört és az utasok közül négy embert holtan huztak ki a roncsok közül. Azonkívül tízenkét ember súlyosan megsebesült, míg huszan jelentéktelen sebesüléssel megmenekültek. A súlyosan sebesültek közül ötven a vasuti személyzethez tartoznak. Az illetékes hatóságok megindították a vizsgálatot s már is kiderült, hogy a szerencsétlenséget vétkes mulasztás okozta.

— **A hó.** A hivatalos tél még nem érkezett meg, de megérezhetően jelentkezett már az igazi tél, az ablakokra kiülő jégvirágokkal, a Dunán uszkáló jégtáblákkal, a csillogó hómezőkkel, amelyeknek vakító féhérségében elvész a gázlámpák sárga fénye. Vasárnap kis szünetekkel egész nap esett a hó, a házmesterek örömeire elég mérséklettel, de hétfőre virradóra vastagon hullott alá a fehér takaró és friss barázdákat von a deficiens főváros homlokára. És most már nem csak a villamos vasutak napszámosságának jut ki a hótakarítás munkájából, de megint előkerültek a hóékek és nyomokban az a sok, nagyon sok szegény ember, aki dolgozni nem szegvele. Az ország sok vidékéről nagy havazásokat jelentenek. Így Szegeden már két napja szakadatlanul esik a hó; a külterület el van zárva a várostól. A lovasuti közlekedés szüntel; a vonatok nagy késéssel érkeznek. A vasuti üzletvezetés a forgalmi akadályok elhárítására ma hóékeket küldött. — Egy *bukaresti* távirat szerint a romániai városokban sokfelé be kellett szüntetni a forgalmat a nagy havazás miatt. Egyes vasutak szabaddá tételén katonák is dolgoznak.

— **Öngyilkos nagybirtokos.** Nagykirályból táviratozták, hogy *Desseuffy* Béla nagybirtokos nagy-dobosi kastélyában agyonlőtte magát. Ugy találták holtan ma virradóra; mellette hevert a vadászfegyver, amely életét kioltotta. Nagykirályban és egész környékén mély részvételt kelt a dallás fiatalember tragikus esete. *Desseuffy* Béla rendezett viszonyok közt élt, senki sem sejtte tehát, hogy miért lett öngyilkossá. Talán megfejté a rejtelmet az a levél, amelyet sógorának hagyott hátra.

— **Labori klense.** A párisi törvényszéki palota folyosóján beszéltek a minap a következő anekdotát: Egy lyoni polgár beállt Laborihoz és kérte, hogy indítson meg nevében válópórt a felesége ellen.

— Lyonban lakom — szölt. Már több lyoni ügyvéddel beszéltem, de senki sem akarja ügyemet elvállalni. Azt mondják, hogy feleségem magaviselete nem ad okot a válásra. Pedig, ha tudnák, hogy mennyit szenvedek... Őnté gondoltam aztán, ön, aki megszabadította Dreyfust az Ördögszigetről, bizonyára fog módot találni, hogy engemet abból a pokolból kiszabadítson, amelyben már két év óta sínylődöm...

Elmondta Laborinak házias élete apró kellemtelenségeit és mikor a híres ügyvéd kijelentette, hogy ügyét nem fogadják el, mert a törvényszék ezekre a sérelmekre nem mondhatja ki a válást, ketervesen felkiáltott:

— Ha ön akarná, minden lehetséges volna Ha akarná, meg tudna engem is menteni, mint a hogy megmentette Dreyfust az Ördögszigetről.

— **Architektónisches Gu'ach.** A *Perliner Tagblatt*, a berliniek egyik legelőkelőbb és legolvasottabb lapja, *Wolff* Tivadar a párisi levelezője. Ezt azért mondjuk itt el, mert *Wolff* Tivadar összeírva impresszióit a párisi kiállításról, ugyancsak lepiszkolja abban a lapban a jelentékeny költséggel emelt magyar házat, *Bálint* és *Jámor* műépítészek alkotását. *Wolff* ur sorra veszi a külföldi nemzetek házaait és ezt mondja Magyarország reprezentáló palotájáról:

Sajátszerű, sötét tónusban tartott monstrum, amelyet tetszés szerint izléstelennek, vagy szellemesnek találhat az ember. Egy ház, amely csupa töredékből van összeállítva, minden részében más-más híres műemléket utánozva. Két métert látunk a Klobusiczy-házból, két métert a grulafehérvári templomból, két méter barokkstil és két méter renaissanceo. Egy építészeti gulyás (architektónisches Gulash) az egész.

Hazaifas önértéket bizonyára sérti az ily kritika, de hát megvizsgált mind árt az *Agence de Paris* legújabb száma, amely ezt írja:

Loubet elnök ma meglátogatta a külföldi államok kiállítási pavilonjait. A magyar pavillon rendkívül érdekelte és nagy dícsérettel szölt *Bálint* és *Jámor* műépítészek eredeti felfogásáról.

Oh azok az udvarias franciák és köztük a legudvariasabb a köztársaság elnöke.

— **A beszózott gyáros.** Már ilyenek az emberek. Haláluk után sem akarnak egyforma bánásmódban részesülni. Az egyik kemencében akar megégni, a másik megelégszik a rendes temetéssel. Egy *cincinnati* gyáros most még furcsább módon öhajtott elköltözni a földi világból. Végrendeletének egy passzusa így hangzik:

Amerikai polgár vagyok s halbeszósából gazdagodtam meg. Tehát nincs kedvem ahhoz, hogy közönséges módon temessenek el. Kívánom, hogy szőzának be s beszőva konzerváljanak.

Engedelmes örökösöi nagy bádog dobozt csináltattak s miután a pap beszentelte az elköltözöttet, eleget tettek utolsó kívánságának. A gyár legregebb munkásai követelték a maguk számára ezt a megfizetel munkát, amely szakemberek kijelentése szerint pompásan sikerült. Aztán felállítottak a gyár udvarán egy kis mauzoleumot s abba helyezték el egykori gazdájukat.

Megható.

— **Zendülés Hajdu-Dorogon.** *Hajdu-Dorogon* — mint levelezőnk írja — e hó 3-án volt a bírőválasztás. A választásnál fenyegető magatartást tanusított a felizgatott kisebbség s ez később nyílt zendüléssé fajult. *Ferency* főszolgabíró csendősiükért táviratozott Debrecenbe s a felizgatott nép csak a csendősiük megérkezése után csendesedett le.

— **Marconi a boer háboruban.** Egy londoni újság munkatársa a minap megkérdezte Marconi-t, a drót nélküli való táviratozás feltalálóját: lehetségesnek tartja-e, hogy találmányát a délafrikai háboruban sikerrel használják. Marconi kijelentette, hogy nemesek hogy lehetséges a dolog, hanem rendkívüli módon megkönnyítené az angolok hadi műveletét. Egy egyszerű Marconi-féle készülékkel, ugymond, *White* tábornok *Lady*smihből érintkezhetne a segítségére jövő angol csapatokkal s fontos stratégiai értesítéseket küldhetne nekik.

— És nem volna lehetséges, hogy a boerok fölfogják a táviratokat? — kérdezte az újságíró.

— Nem, amíg csak a boerok nem szereznek ilyen készüléket.

— Az ellenség tehát, ha van készüléke, olvasná a táviratokat?

— Amerikában tett kísérleteinknél megpróbálták ezt, de nem sikerült.

Végül kijelentette még Marconi, hogy ágyúzás és puskatűz nem zavarná a táviratozást.

— **Asszonyirtó Turinban.** *Turinban* az utóbbi napokban a hasfelmetsző *Jacka* emlékeztető gyilkosságok történtek. Eddig három nőt pusztított el a gyilkos, még pedig más mód szerint, mint *Jack*, a hasfelmetsző. A turini asszonyirtó kalapacs-csal szétzuza a szerencsétlen áldozat koponyáját és aztán apró foszlányokká tépi a ruhájakat. A rendőrség még eddig nem tudott a nyomára akadni a gyilkosnak.

(x) **Valódi Jaeger tanár-féle** normál alsóruhákat (Benger gyártmánya), kötött és szövött gyapjúruhákat ajánl *Heyek* Adolf, Szervita-tér, a Vadászúthoz.

(x) **Mindenféle fehereműt,** menyasszonyi kelenyét legelőnyösebben vasárunk *Sigmund Jozsef*, fejszadó óta fennálló nagy-raktárában, Budapest, (most) IV. Városház-tér 10.

A harctérről.

— A cenzura megkerülésével. —

Prét'ria, december 10.

Mindenikünk tapasztalásból tudja, hogy mikor az ember lopott, hát azt kiabálja, hogy a másik dum-dum-golyókat használ.

De ezt a kopott viccet örökké ismételni izellen dolog, s azt bizonyítja, hogy az angolok elvesztették humorukat. Az elhamarkodásnak elhumorkodás a vége, isten bocsássa meg mindnyájunknak ezt a szörnyűséget.

Hanem azért a könnyelműség a legboldogabb polgári állás. Lám, a franciák milyen könnyen elfeledték Tonkingot s azt az igazságot, hogy ahol a vezérkar vermet és, kiesik a beie.

Hogy is lehet francia viccek miatt apprehendálni? Vicceljenek, csak komolyan ne írjanak, mert a nevetéségesség öl.

Tessék elképzelni egy komoly angol diadalmi hírt. A tábornok megsürgönyözi, az angol hadügy-minisztérium kiadja, az összes lapok konstatálják, hogy azt nem hírlapíró fogalmazta, mert sem nem precíz, sem nem alapos...

És még azt merik mondani, hogy a hírlapok föllentenek! Látott már valaki riportert, aki tábornok lett volna? — Aki látott, dobja reánk az első követ, s lássa meg a kényeret, amelyvel visszadobjuk! Az lesz ám a kényermezei ütközet.

Itt Prét'riában rendben van minden, viz van elég, de szerencsére bor is. Jó, hogy a burok megelégteltek már a foglyokat: elég az a háromezer, aki itt pusztja a kényeret! Szent isten, mi volna, ha összefogdosnák mind az angolokat s itt kellene őket etetni! Pedig mind ide kívánczok, mert igen jól mulatunk. Azt játszunk, hogy *Benn* a *barány*, *künn* a *farkas*! — s az angolok ugyancsak szeretnek benn ülni, mert azt tartják, hogy jobb itt benn. Nem bolond az ember, hogy a jó, biztos fogságot fölcserélje holmi diadalmal visszaválással! Ezek a burok értenek ugyan a tobenészethez, mert azt tartják, a tehén fejve, az angol veve jó; de a bibliát úgy értelmezik, hogy addig kell ütni felebarátjukat, amíg meleg.

Hát hol itt a Vöröskereszt? Valóságos elkezesztelés, amit ezek a burok csinálnak. Hogy boldoguljon itt a Vöröskereszt, mikor kékre-zöldre vernek mindenkit? Aztán se *Tabódy* kamarás, se *Major Ferenc* doktor nem jelenik meg, hát ki az ördög fog itt verekedni azért, hogy fél font csokoládéval köztűzek be sebeit!

Próbálják is az angol csapatok, hogy a burokkal elfogassák magukat, de a burok azt tarták, hogy jobb ma egy halott angol, mint holnap száz fogoly. Azok a vörös kabátok pedig olyan pompás célpontok. Minden bur örül nekik, akárcsak a kalendárium-ban látna a vörös ünneppapokat.

Legközelebb azonban minden megváltozik! Az új angol főparancsnok megtalálta a dolog nyitját. Rosszak a gibicek. Minden veszteségnek a gibicelő hadi tudósítók az okai. Ezek az emberek azt hiszik, hogy mivel ők precíz táviratokat fogalmaznak s csak az igazat írják, hát febbevés nélkül maradhatnak, pedig régi igazság, hogy mondj igazat, megverték az angolokat.

Ilyen gibicek mellett csak vesztetni lehet, főképpen blinde, ahogy az angol tábornokok szeretik a játékok. Ki nem utasították ugyan őket, de mind-egyik szájosarat kapott az eszére, s táviratokat csak kurtá-vasban szabad fogalmazniok, a harctérré pedig csupán kényszer-zubbonyban mehetnek.

Persze, méltatlankodnak, ha senki sem hallja, s egyikük állítólag szóról-szóra azt gondolta magában: ha nem volnék angol hadi-tudósító, angol tábornok sem szeretnék lenni! Hát én se.

Mit ér például szegény *Methuen* lordnak, hogy legyőzte s körülkerítette a burokat, mikor most nem eresztik el?

Hanem azért mindenki gondolhatja, hogy az angol tábornokok távolról sem olyan osztobak, mint aminőknek közelről is látszanak. A burokat, akik mindig a tisztoké löttek, azzal kimélték meg ezektől a kellemetlen célzásoktól, hogy legénységi ruhát adtak rájuk. Ez a nyitja az egésznek. Mihelyt az angol tábornokokból is közlegényeket csinálnak, jóra fordul minden. Addig azonban a kritikus napok itt krónikusak lesznek s ha *Falb* doktor ezeket nem veszi fel a naptárába, abból csak az látszik, hogy ő sem tud kritikát gyakorolni, pedig neki nagy gya-

Valódi tokaji aszu- és szomorodni boraim
kizárólag Radó és Jársa magyar borpince cégnél Budapest, V., Mérleg-uta 4, és annak főkjában VII., Erzsébet-
kúránt 56. kaphatók. Tisztelettel *Lonszky Adolf* ó-liszkaí bortermelő.

korlatra lenne szüksége, hogy utolérje a százéves kalendáriumot, amely talán a dél-afrikai háborúnál is tovább fog tartani.

Tranzszávról csak a legjobbat írhatom. Az aranybányákat a kormány a legnagyobb kíméllettel foglalta le s olyan fűrgén verí a pénzt, akár az angolok.

A gyémántmezőkön most kaszálják a sarjút s a termés olyannak ígérkezik, hogy nem is ökö, akinek folyik a nyála utána. Legujabban rendeletet adtak ki, hogy a Strasz-gyémántot úgy kell irtani, mint a szerbtövist, vagy az arankát.

Bizony itt, az aranyországban, az arankáknak még olyan ember sem kerül, aki kiverje őket.

Mind oltvették a legények elejét!

Sőt még a hátulja is velük ment.

A burok, akik mostanáig még a teheneket is gondosan őrizték, most az asszonyaikat is magukra hagyták, úgy, hogy jóformán a tehenek őrzik csak őket. A tehenek a gardémók és ezek a szarvasmarhák épp oly jól teljesítik kötelességüket, mintha nem is természetől fogva lennének szarvaik.

Ez a körülmény erősen csábítja az angol tiszteteket. Mind bur fogságba szeretne jutni, de szigoruan bünhődnek érte. Akiról kiszül, kegyetlenül megbüntetik. Huszonnégytől—százhat óráig terjedő tisztii egyenruha-viselésre ítélik.

Ez csak esztétikai szempontból szobba az akasztásnál, de sokkal biztosabb.

Pedig itt már mindenki utálja az angol vesepecsenyét.

Ujtászámba mehet, hogy az angolok levágják az elesett burok ujjait. Még szép főlük, hogy nem az egész kezét kívánják!

Ba'ambér.

FŐVÁROS.

(*) **A dunaparti villamos vasut.** A dunaparti városi villamos vasut engedélyező-tárgyalása december 12-én, kedden, lesz a kereskedelemügyi minisztériumban. Ma, ezt megelőzőleg, a főváros képviselői értekezletet tartottak az új városháza középítési ügyosztályának a helyiségében, *Votis* Károly tanácsos elnöklése mellett. Az előtervezleten ott voltak: *Hellai* Ferenc, *Steinhardt* Antal és *Véri* Károly fővárosi bizottsági tagok, továbbá *Lamp* Hugó főszámvevő, *Heffel* Adolf középítési igazgató s a mérnöki hivatal több tagja. Az előtervezlet megállapította az összegeket, amelyek a vasútvonalba befektethetők lesznek.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Egy kétséges színházi vásárnap. Évtizedekről évtizedekre esik meg, hogy Karácsony előestéje, úgy mint az idén, éppen vásárnapra esik. A *Bach*-korszakban kiadott pátenas az ilyen vásárnapon megtöltött a színházi előadásokat s ez a tilalom Bécsben még mai napig is érvényben van. Nálunk 1861-ben az újra ébredő alkotmányval a *Bach*-korszakbeli pátenas elvesztette érvényét, de az szokássá lett, hogy az ilyen vásárnapokon színházi előadásokat nem tartottak. A magánszínházak igazgatói, akiket az a kérdés közelről érdekel, utána néztek a dolognak és rákattak arra a dátumra, hogy a legutolsó ilyen vásárnap 1878 decemberében volt s a *Népszínház* akkori igazgatója, *Rákosi* Jenő, igenis tartott előadást színházában, még pedig telt ház mellett, amelynek jövedelme közel ezer forintra rugott. Ezzel a *kétséges színházi vásárnap* kérdése meglehetősen tisztán áll. A magánszínházak igazgatói, akik a jövő vásárnap szintén előadást akarnak tartani, a hét valamelyik napján közös tanácskozáásra gyűlnek össze, hogy maguk közt egyöntetű eljárást állapítsanak meg. Az 1878-iki *Rákosi*-féle vásárnap színházi előadás csak annyiban különbözött a többi népszínházi vásárnap előadástól, hogy hét óra helyett már hat órák kezdődött. Valószínűnek tartjuk, hogy a magánszínházak az idei kétséges színházi vásárnapon szintén ehhez az időponthoz fogják magukat tartani.

** Hírek a Nemzeti Színházról. Hétfőn *Shakespeare Velencei kalmár* című vígjátékát adják. *Schylock* szerepében *Gyenesell*, *Portiát* *K. Hegyesi* Mari játssza. — *P. Márkus* Emilia két heti betegsége után pnteken, 15-én lép fel a *Nők barátja* *Simerosené* jében. — Szombat, 16-án *Feuillet* *Egy szegény ifjú története* című színműve kerül színpadra, *Odott* *Maxime* szerepét *Császár* Imre először fogja játszani. — *Curel* *Cimzetes feleség* című vígjátékát vasárnap, 17-ikén adják ismét általános bérletszünetben. Délután fél három órák pedig *Ibsen* *Noraját* adják a címszerepben *P. Márkus* *Emiliával* általános bérletszünetben lesz állított hely-

akkal. — Legközelebb felelevenítik *Sardou* *Fédora*-ját, melynek címszerepét *K. Hegyesi* Mari fogja játszani az alkalommal először. — *Racine* *Britannicus*-ának első előadását december 22-ikére tűzte ki az igazgatóság.

** A Nemzeti Zenede igazgató-választmánya *Gerőczy* Károly alelnök elnöklése alatt gyűlést tartott, amelyen *Barlay* Éde igazgató bejelentette, hogy eddig 996 tanítvány iratkozott be és hogy a főváros tanácsa a Vigadó termeit öt napra díjtalanul engedte át a Zenedének hangversenyének megtartására. Elhatározta, hogy a folyó tanévben 3 nagy zenekari és 2 kisebb hangversenyt rendeznek. *Hasslinszky* *Gusztáv* zenetanár segédtanárára neveztek ki a zongora-osztályhoz, *Schlön* *Rudolfot* alapító, dr. *Diósy* *Bélat* pártoló tagul vették fel. Az idei rendes közgyűlést napját december 17-ére tűzték ki.

** Művész-estély. Ma délutánt tartották meg a Royal-szálló dísztermében meghívott közönség jelenlétében a holnapi nagy zenekari művész-estélyt a főpróbáját, amelyet a Budapesti Újságírók Egyesülete rendez a saját segítő-alapja és a Hirlapírók Nyugdíj-Intézete javára. *Alberti* *Werner* énekszámai óriási hatást keltenek. *Kubelík* hegedűjátékával nagy feltűnést fog kelteni. A művész-estélyre jereyket a holnapi nap folyamán Rózsavölgyi zeneműkereskedésben és este a Royal-szálló pénztáránál válthatni.

** Grünfeld-Bürger négyes. A *Grünfeld-Berkovics-Riedl-Bürger* vonósnyégyes negyedik népszerű kamarahangversenye, melyet december 17-ikén délután félőtkor tartanak a Royal-szálló dísztermében, tisztán a zeneköltőnek népszerűnek, *Beethovennek* van szentelve. Előadásra kerül az F-dur vonósnyégyes op. 59. 1. szám, továbbá *Szilágyi-Dárdossy* *Ilona* a mester skót és ir dalait éneklí *Mader* *Raul* karmester kíséretével. S végezetül az örökszép hetest játszzák *Hieckisch* *H.*, *Wisckendorff* *H.*, *Beck* *P.* és *Gianicelli* *R.* operai tagok közreműködésével. *Jegyek* Rózsavölgyi és Társa udvari zeneműkereskedésében (*Kristótfér*) válthatók.

** Kadétkisasszony. A nagy sikert ért *Kuruc-furfang* után a Népszínház legközelebbi újdonsága ismét eredeti darab lesz: *Mader* *Raul* és *Pásztor* *Árpád* *Kadétkisasszony* című operettje. *Porzolt* *Kálmán* igazgató egyik főcélján az eredeti színműirodalom fejlesztését tűzte ki s arra törekszik, hogy a külföldiek mellett a hazai szerzőket lehetőleg sürin juttassa szóhoz. A most folyó színházi évben a Népszínház eddig négy újdonságot mutatott be, amelyek közül kettő külföldi (francia és angol) kettő pedig magyar volt. A *Kadétkisasszony* lesz a színház ezidei első eredeti operett-újdonsága, s érdekességre annyival inkább számot tarthat, mert egy már nagy hírű és sok sikert elért zeneszerzőnek és egy tehetségesnek elismert fiatal költőnek első e fabeli műve. A *Kadétkisasszony* szerelmi története Angliában játszódik le és szerelmeinek hada az angol tengerészek közül kerül ki. A Népszínház igazgatósága a tengerész-uniformisokat, amelyekben az ének- és táncokar felvonul, teljesen az angol minta szerint készíteti el. Az operett próbái már javában folynak.

** A IV. filharmóniai hangverseny. (4. sz. bérelt) szerdán, e hó 20-án lesz este 7 $\frac{1}{2}$ órák a Vigadó nagy termében *Erkel* *Sándor* vezénylete alatt. Mint vendég *Dvorák* *Antal* zeneszerző vezényeli 3 művet és *Wihan* *János* tanár, gondokaművész, a cseh vonósnyégyes tagja, működik közre. A hangverseny tiszta jövedelme a filharmónikusok *özegegy-és árva segélyező egyesületét* illeti, melynek *Wagner* *Szifrid* is 500 koronát adományozott ítlétekor. *Jegyek* kaphatók *Méry* *Béla* zeneműkereskedésében (*Dorottya*-utca 7. sz.)

** Hírek a Magyar Színházról. A *Magyar Színház* legközelebbi újdonságában, a *Névtelen levelek* (*Truc* de *Seraphin*) című *Mars* és *Valairegus*-féle boházatban, a színház következő tagjai játszanak: *Boross*, *Rózsahegy*, *Ráthonyi*, *Szilágyi*, *Mátrai*, *Besseney*, *Giréth*, *Ráskai* *Emilia*, *Szilassy* *Róza*, *Láng* *Etel*, *Varga* *Anna* és *Gombaszögi* *Margit*. — *Miss* *Hallon* december tizenegyedikén, esütörtökön kezdi meg néhany estére terjedő vendégzereplését *A gésák* *Mimozájában*. A hét többi napján az *Asszonyregiment* kerül színpadra felváltva *Sulamith*tal.

** Zenekari hangverseny. A *Nemzeti Zenede* ez idei első zenekari hangversenyét tizenegyedikén, hétfő este fél nyolckor tartja a fővárosi Vigadó nagytermében következők műsorral:

1. *Vavrinecz* *Mór* „III. *Dithyrambe*” nagy zenekarra.
2. *Chopin* zongoraversenye (F-moll) zenekar kísérettel előadja *Méry* *Jóán*.
3. *Bach* *Präliudium*, *Adagio*, *Gavotte* és *Rodaja*.
4. *Bruck* hegedűversenye (G-moll) zenekísérettel előadja *Sopronyi* *Henrik*.
5. *Weber* zongorahangversenye (C-dúr) zenekísérettel előadja *Márkus* *Emilia*.
6. *Schubert* *Symphoniája*.

** A Beamt vokálnegyestársaság, amely karácsony keddjén tartja a Royal-teremben egyeden újdonság-estéjét, a napokban a berlini *Singakadémiében* két hangversenyt rendeztek. A művészeket nagy sikerük után azonnali szerződötték egy németországi körútra. Itteni dalestéjkéj irant élénk az érdeklődés. Az eddigi előjegyzők jereykeit *Méry* *Béla* zeneműkereskedésében vebetik át.

** Pierre Louys darabja. *Pierre Louys*nak *Aphrodite* című regényéből készült *Chrysis* című színműből, amelynek bécsi bemutatója a francia szerző tiltakozásánál fogva különös érdekeséget kapott, tegnap volt a főpróba a bécsi *Deutsches Volkstheater*ben. A főpróba szokatlan érdeklődés mellett ment végbe. A bécsi színház a francia szerző tiltakozására csak morális sulyt vet s a darabot tiltakozása dacára is előadja.

** A kollégák. Hogy kik *Perottin* a jelenlegi kollégái, arról ma érdekes kis hírt olvassunk a *Berliner Lokal Anzeiger*ben. A kis hír többek között *Perotti* sikeréről számol be, amelyet a *Wintergarten*ben első szereplése alkalmával elért, szől azonban a műsor többi számairól is, de *Frezia* szponyl táncosnőről, *Truly Schattuk* amerikai divárról, dresszirozott kutyákról és macskákról, három buvárkisasszonyról, *Aragon* *Virginia* költőnőcsönőről, egy trapézművészről és még jó csomó artistáról. Valamennyi „művész”, és „művész”-óriási sikert ért el, akárcsak az új kolléga, *Perotti*. A műsoron egyébként rajta van öles betűkkel, hogy *Julius Perotti* a budapesti *Magyar Királyi Opera* első hőstenoristája.

** A székesfehérvári színház. A *székesfehérvári* színházat *Kunhegyi* és *Deák* igazgatók ellenében a jövő évre *Halmi* *Imre* igazgatót kapta meg.

** Betiltott színdarabok. *Legyues* közoktatásügyi miniszter betiltotta *Charlotte Corday* előadását, amelyet a *Comédie Française* jövő havi programjába vett fel. Ugyancsak betiltotta az *Odéon*-színház tervezett reprizét, az *Une partie de chasse de Henri IV.* című darabot. Mind a két darab a cenzura alól csak a Haute-Cour pörének befejezése után szabadul fel. A betiltás oka az, hogy a darabokban sok politikai vonatkozás van a jelenlegi helyzetre és félnek, hogy ezek esetleg tüntetésekre szolgáltatnak okot.

El a színpadtól.

— *Duse* terveit. —

(*Boszorkányüst.* — Egy darab *Itália.* — *Pokol* a színpad. — *Mit tegyek?* — *Ábrándok.* — *Uj élet.* — *Tör, mérég és sorvadás.* — *A hullák lénc.* — *Művészi körnt és bérntázás.* — *Recitálás.* — *Szokratesz démonja.* — *Ezüst szálak.*)

Budapest, december 10.

Mint a delphii jóda *Pythiája*, úgy ült a nagy *Duse* Bécsben szállodai lakásán, mikor nemrég egy újságíró-ismerőst fogadta. Hatalmas katlan állt a szoba közepén, amelyből vastag oszlopban szállt a gőzpára a magasba. A klasszikus és titokzatos milieut csak a kényelmes angol zsöllye bontotta meg, amelyen a művész — a háromláb helyett — ült s amelyből nagy mohón szivta magába a forró viznek felszálló páráit.

— Ez az én *boszorkányüstöm*, — mondta a belépő újságírónak.

És hangja tele volt fájdalommal, arcán a keserűség kifejezése ült.

— Ezzel enyhítem az éghajlat zordságát. Ez az én darab *Itáliám* itt önöknél... De nagy terveim vannak, azokról szeretnék egyet-mást beszélni. Szabadulni akarok a színpadtól... *Pokol* nemkét már ez a festett világ... *Tépelődöm*, hogy mit tegyek? Meg akarok szabadulni a körüezet-től, a színpad ezer kellenetlenségeitől. De azért nem akarok visszavonulni. Álmodozom, de még magam sem tudom, hogy miről. Beteg vagyok, fáradt vagyok. Betegje az izgalomnak, belefáradtam a színészkedésbe...

— Talán felolvasásokat fog tartani, vágott szavába az újságíró.

— *Rottegek* attól a gondolattól. Hogy egy személyben ábrázoljak hármát, ötöt, tízet meg tán a kart is a görög drámáknál, mindegyiket más hangon. Vagy szerződötök néhány színész, hogy a végzőt mondogassák? Valami újat kell kezdenem, mert a régi életet nem bírom tovább. Ha elkötvezik az est és fél kell lépnom, már néhány órával színpadra lépésem előtt halálos borzongás vesz rajtam erőt. Mindig halálal végezní a hősi pályafutást! Mindig tör, mérég vagy sorvadás! Hiszen a sok hullát, amely szerepeimben van, magammal cipelem mindenhová. Ugy érzem, hogy az a sok holttest hatalmas láncsal van hozzám kapcsolva s én vonzolódom azokat mindenhová. Szabadulni akarok ezektől a hulláktól mindenáron...

Fáradt vagyok, nagyon fáradt. A folytonos utazást sem bírom. Pedig szeretek én utazni, de nem művészi körútnban. Néhány évvel ezelőt nagyot pihentem. Tizenhat hónapig nem játszottam, e helyett bebarangoltam barátaimmal *Egyiptom*ot. Mert utazni szeretek, amikor a magam élvezetéről van szó, de utazni robotban, még a gondolata is gyűlöletes ennek. Szabadulni akarok a színpad nyugtétól s keresek valami közeputat, ami a színpad és a felolvasósztal közé essék. Nem akarok összetevő része lenni a nagy színpadi mechanizmusnak, de *borzadok* a

filiszteri recitálástól is. Olyan bizonytalanok a vágyaim, hogy negatív képet mutatnak csak összességükben. Tudom, mit nem akarnék, de hogy mit szeretnék, nem tudom. Ugy gondolom talán, hogy egy-egy klasszikus remekműnek valamelyik jelenetét tanulnam meg. A végzők elmondására szerződöttnek egy-két színész; de hogy miféle alakban mutatkozzam be a közönségnek: színpadon-e, hangversenyteremben-e? — minderről még csak sejtésem sincsen. Ez a kérdés különben egyelőre nem aggaszt. Az bánt inkább: mi legyen a tárgya előadásainknak. Ha tervemet sikerül megvalósítani, feltárulnak előttem az egész világirodalom kapui. Nem csupán a dráma, de az elbeszélő költészet is. Éppen ezért esik nehezemre a válogatás. Leginkább kedvemre valók volnának *Goethe*, *Schiller*, *Shakespeare*, *Sophokles*. Azután pedig *Dante*. A *Pokol* ötödik éneke az, ami leginkább megkapott, *Francesca da Rimini* története.

De honfitársaim közül mások is érdekelnek. Néhány *Petrarca*-szonetet nagy gyönyörűséggel tudnék előadni, csak úgy, mint *Carducci* odáit, amelyek-ért rajongok...

De mindez csak ábrándozás; álmodozás ébren. De tennem lappang a Szokratesz démonja és a kinok kínjával kényszerít, hogy megváljak a színpadtól. Azután meg nézzen ide, látja, fehér szálak vannak a hajamban; az évek repülnek s a pálya görbül lefelé...

MŰVÉSZET.

□ **A téli tárlat.** A Műcsarnok téli kiállítása anyagának nagyobb része már együtt van a városi múcsarnokban, hol a jury hétfőn, a hó 11-ikén kezdi meg a beküldött művek elbírálását, azután pedig rendezését. Eddig a művészek körülbelül 450 művet küldtek be, de legalább 250—300 még csak holnap fog beérkezni, úgy hogy a juryra a szokottnál jóval nagyobb munka vár. A kiállítás, melynek ünnepélyes megnyitása december 17-ikére van kitűzve, szokatlanul gazdagnak és változatosnak ígérkezik s kétségkívül egyike lesz az utóbbi évek legérdekesebb kiállításának. Több művész egész kollekciókkal fog a tárlaton szerepelni, mely azonban egyes nagyobbabású alkotásokban is gazdag lesz. A tárlat naponta 9 órától 4-ig egy korona, vasárnap délután 1—6 óra közt 40 fillér belépődíj mellett lesz látható. Minden esütörtökön este 6—11 óráig pedig zeneestély lesz a műcsarnok szobrásztermében, szintén a szokásos egy korona belépődíj mellett.

□ **Szent István szobra Esztergomban.** Kiss György szobrász az esztergomi bazilika homlokzatára megrendelt Szent István szoborral teljesen elkészült. Az öt méter magas szobrot a mai naptól kezdve bárki megtekintheti a művésznak Nefelejts-utca 40. szám alatt lévő műtermében.

□ **Fölfedezett Michel-Angelo-kép.** Párisi levelezőnk írja, hogy *Saint-Brieux*-ben Michel-Angelonak egy munkáját fedezték föl. Egy parasztház padlásán találtak, a szemét között. Már evangélistát ábrázolja. A munka I. Ferenc alatt került Franciaországba, majd a forradalom alatt egy reimsi templomból rabolták el.

□ **Scheurer-Kestner szobra.** A Scheurer-Kestner szobor bizottsága — mint Párisból írják — tegnap gyűlést tartott és elhatározta, hogy *Dalou* szobrászt bizza meg a szobor elkészítésével. A művész igazi örömmel és lelkesedéssel fogadja el ezt a megbízást. *Dalou*-nak csak a minap volt nagy sikere a „Közárs-ság diadala” című monumentális alkotásával, s így az új szobor szép reményekre jogosít.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A Petőfi Társaság ülése.** A Petőfi Társaság ma délelőtt tartotta rendes havi ülését az Akadémia heji üléstermében *Bartók* Lajos előkötete alatt. A terem zsúfolásig megtelt közönséggel, amely figyelemmel halgatja és lelkesen tapsolta az egyes programszámkat. A nagyérdemű műsort *Hatala* Peter vezette be a *Isis* *Jesus* *Rómában* című felolvasásával. Leírta a *Gesu Bambino* karacsónyi körmenetét a Capitoliumon. A nagy világ-vallások keletkezésének történetéből igazolja, hogy a vallás új alakulásában a régi nagy szentélieket más néven, más jelentőség-

ben megtartotta az új vallás. Ezt az állítását Róma, Jeruzsálem, Konstantinápoly és Mekka példával igazolta.

Azután *Bartók* Lajos olvasta fel *Balla* Miklós jeles fiatal poéta három költeményét, amelyeknek tünde, falusi hangja s színes, megkapó leírásai kellemesen leplek meg a közönséget.

Erődi Béla „Keleti költők” fordításából ismertett néhánjat: *Dzsamileh*, *Hafiz*, *Firduszól*. *Omer Khejjam*-tól itt adunk két jellemző verset:

Ha meghalok, mossák borral testemet,
Borkacsóval zengjenek gyászéneket,
És ha majd az ítéletkor keresnek,
A keresmának küszöbénél megleljenek.

Oly tömeg bort szeretnék én inni össze,
Hogy síromból szálljon mindig annak gőze,
S ivótársim, kik síromnál keseregnek,
Maradjanak borgőzömtől holtreszegen!

Végül *Rákosi* Viktor olvasta fel *Sas* Lede vendég *Nászutazás* című szép költeményét, melyet a közönség lelkesen fogadott.

A felolvasó ülést zárt ülés követte.

□ **A magyar jogászegyletben** *Vavrik* Béla kuriai tanácselnök előkötete alatt ülés volt, amelyen *Fayha* Ferenc királyi táblai bírót folytatta a *perorvoslatokról* szóló előadási ciklusát. Párhuzamot vont a régi és az új főbírósági rendszer közt, rámutatott a mostani eljárás helytelenségére és kiemelte a perrendtartás főbírósági rendszerének előnyét. Ezután fejtegette, hogy kik s mily határozatot ellen élhetnek főbírósággal; hogy a semmisségi okok mily módon érvényesíthetők a királyi tábla előtt; hogy felső fokozaton a vád mily viszonyban van az ítélettel s a főügyész mennyiben köti a királyi ügyész főbírósággal. Végül tüzetesen ismertette a főbírósági főtárgyalás szabályait s a felek jogait a főtárgyaláson. A közönség, mely zsúfolásig megtöltötte a termet, az előadót lelkesen megjelente.

□ **Gyermekhygiene.** Ily címmel egy hézagpótló könyv jelent meg *Lampel* Róbert kiadásában. Utmutató és tanácsadó az anyák számára a gyermek-ápolásban. Írták *Kármán* Samu és *Breuer* Lajos, a *Stefánia* gyermekkórház első segédorvosai. A könyvecske kimerítően és népszerűen, de a mellett alaposan tárgyalja mindazokat a fontos és életbevágó tudnivalókat, a miket a gyermekek ésszerű ápolásánál szem előtt kell tartani. Öt részre osztják, u. m.: a táplálás, a lakás- és test-hygiene, a fertőző betegségek és az ellenük való védekezés, iskolabetegségek, betegápolás. Molegen ajánljuk a könyvet anyák és a gyermekápolással foglalkozók figyelmébe, mert magyar nyelven az első ilyen irányú munka, amely a gyermekek hygieniájával a születés percétől a serdülő korig foglalkozik. A mű ára 2 forint.

□ **Nemes családok.** A Délmagyarországi Történelmi Társulat kiadásában megjelent a Temes vármegye nemes családai történetének második kötete. E kötethez huszonöt családi színezett címer van mellékelve: a *szédeni* *Ambrózy* báró, *varadai* *Baich* báró, *miesinyei* és *benicei* *Beniczky*, *bethleni* *Bethlen* gróf, *erzsébetvári* *Csikí*, *seprősi* *Czárán*, *hannseni* *Deschan*, *cserneki* és *tarkeői* *Desssewffy* (két címer), *buziási* *Eisenstädter*, *Emanuel*, *keresztesi* *Frummer* (Szende), *aranyi* és *szent-gerlityei* *Gerliczy* báró, *görgői* *Görgey*, *módosi* *Gyuriscó*, *nagyjesszeni* *Jesszenszky*, *Koppauer*, *remetói* *Köszeghy*, *Kovács*, *krivnái* *Lonovics*, *vizmai* *Lukács*, *Markovich*, *felső-kubini* *Mesko*, *murányi* *Murányi* és *földöki* *Náray* családok címerei. Az egyes családok történetének anyagát rendkívül érdekesen állította egybe és írta meg *Lendvai* Miklós. A könyv a magyar történetírás legújabb fázisának rendkívül értékes kötete.

□ **Asszony vagyok.** *Zoltán* Vilmosné ilyen című monológja most jelent meg a *Singer* és *Wolfner* cég monológgyűjteményében. A kis magán-életnek igen kedves a hangja, finom és izléses; a vonzó témát *Zoltán* elevenen és ötletesen írta meg.

□ **Vándorfelhők.** *Feleki* Sándornak, akit lapunk olvasói bizonyára ismernek nálunk gyakran megjelent szép verseiből és művészi fordításából, verskötete jelenik meg a *Wodaner* cégnél jövő év januárjában. A kötet címe *Vándorfelhők*. A sok rajzzal díszített munkára az előfizetése *Feleki* Sándor címére (Budapest, Szabolcs-utca 16. szám) küldendő, legkésőbb december hó 26-ig. A könyv ára 1 forint, diszkótlésben 2 forint.

□ **Új folyóirat.** Január elsőével *Örökösök* címen új szépirodalmi folyóirat indul meg. Kéthetente jelent meg *megejeleni* *Buday* Aladár szerkesztésében, aki a folyóiratot kiadja. Előfizetni (egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fillér) már most lehet a kiadónivaltalban (IV., *Ferenciek-tere* 8. szám).

Nyílttér.

Egyenruha és felszerelési-cikkeket

valódi olasz vívőszereket

legelőgásabb kivitelben szállítanak

BLUM ÉS TÁRSA,
szerb királyi és József főherceg udvari szállítói, BUDAPEST,
Sütő-utca 2. sz.

Karácsonyra jelenik meg

••• HORVÁTH ELEMÉR •••

RÉVBEN

című verskötete.

Előfizetési ára 1 frt. Megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában.

(Az a rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(**Szegény gyermekek felruházása.**) A VIII. kerületi jözeffvárosi jótékony négyelet tegnap osztotta ki a Jözeffváros I. és III. számú iskolaszékéhez tartozó öt iskola 200 szegény tanulója közt a téli ruhákat. A Jözeffvárosi-Kör disztermében folyt le a szép ünnep, amelyen dr. *Berezvicsy* Albert v. b. t. t. és dr. *Ebner* Janosné elnökökön kívül megjelent a kerület színe-jáva. A gyermekek éneke nyitotta meg az ünnepet, amely után dr. *Berezvicsy* Albert elnök szép beszédben megköszönte a hölgyválasztmány buzgalmit és fáradságát és kérte a választmányt, hogy a jövőben is gondoskodjanak a szegény gyermekekről, a gyermekeket pedig szorgalomra, hazafiságra, és háladatosságra buzdította. Ezután a hölgyválasztmány tagjai édességeket osztogattak szét u gyermekek között.

SPORT.

••• **Disztorna.** A *Magyar Testgyakorlók Köre* ma rendezte téli disztornáját a Wesselenyi-utcai iskola új tornacsarnokában. Már jóval 5 óra előtt gyűlt egybe a diszes és előkelő nézőközönség, hogy megtekinthe hazánk ez előkelő sporttestületének mai disztornáját. Pontban 5 órakor vonult be a tornászcsapat, élén *Bockelberg* Ede művezetővel, majd a honvédezenekar rázendített a *Rákóczy-indulóra* és ennek hangjai mellett a tornászok négyes sorokban fejlődtek a szabadgyakorlatokhoz, amelyekben 38 tornász vett részt. Szertornázás volt a műsor következő pontja, melyben a kör tagjai négy csapatban mutatták be képességüket. Majd versenytornázás következett, melyben a kör tagjai nyújtón és korlátlan bravurokodtak. Majd fokozatos gyakorlatok kerültek sorra a magas nyújtón, amely szívesen különösen *Hazi*, *Boross*, *Basa*, *Halász* és *Handel* remekeltek merész mutatványaikkal. Kedélyes kötélt húzás fejezte be a kitűnően sikerült estét, amelynek lefolyása után dr. *Tedesco* Lajos alelnök a győztesek jutalmait, a kör ezüst- és bronzérméit buzdító szavak kíséretében osztotta szét. A versenyeke a következők voltak:

Versenytornázás a magas nyújtón. Első *Halász* Béla M. T. K. Második *Basa* Jenő M. T. K. Harmadik *Steiner* Béla M. T. K.

Versenytornázás a korlátlan. Első *Basa* Jenő M. T. K. Második *Halász* Béla M. T. K. Harmadik *Blum* Dezső M. T. K.

Súlyemelés ötven kilogrammos vasruddal. Első *Weisz* Richárd M. T. K. 29 emeléssel. Második *Horvath* István B. T. K. 23 emeléssel. Harmadik *Doling* Pál B. T. K. 19 emeléssel.

••• **Felbukkanó oddslísták.** A jövő év rémei máris jelentkeznek. A bookmakerek kibocsátották oddslístáikat a nagyobb versenyekre, így a Derbyre, Királydíjra, míg a többi szenzációkra egyelőre bármelyik lóra egyforma oddsokat kínálnak. A Derbylista élén természetesen *Attila* és a német *Don José* áll, ami csüppet sem meglepő; annál érdekesebb a Király-díj fogadó listája, melyen olyan ló a favorit, amelyről több, mint bizonyos, hogy nem fog a versenyben résztvenni. Ez nem mas, mint *Dundi*, a kancadíjak cracke, hatszoros pénzzel, míg utána hétésszerrel *Bonnavant*-t és *Incroyat*-t fogadják. *Enzio*, *Kera* tíz, *Pilatus* tízonnégyeszeresen áll. Nem valószínű, hogy mire a versenyre kerül a sor, a lista éppen fordítva fog állni.

KÖRUTI FÜRDŐ Ujonnán átalakított, nagyobbított
és GÖZMOSÓ INTÉZET Gőzfürdő összekötve a fedett téli uszodával
langyos Erzsébet-kürt 51.

* **Athletikai Klub Budán.** Budán, több jeles sportember ösztönzésére egy atletikai klub van alakulóban. Ez volna Budán az első ilyenemű egyesület. Az előző budai polgárság körében nagy az érdeklődés az alakuló klub iránt, amelynek szükségét a budai athletika nagyon is érezték. Az elnöki tisztre báró Vecsey Béla kéri fel.

* **Blaskovich Ernő legújabb loval.** Blaskovich Ernő, aki különösen arról nevezetes a turfon, hogy a legjobban hangzó magyar neveket szokta adni lovainak, most nevezte el ama csikóit, melyek a tavasszal a kétévés versenyek hősei lehetnek. A reményteljes csikók a következő neveket kapták: *Boros* (Jack o Lantern—Menyecske), *Döntnök* (Dunur—Olyan nines), *Pallér* (Primás II.—Drágám), *Riadó* (Gaga—Takaros), *Csupor* (Culloden—Hősnő), *Kevély* (Dunur—Kényes), *Lepke* (Galaor—Kines), *Szemreváló* (Galaor—Budagyöngye). Gróf Wenckheim Dénes e neveket adta jövő évi ketéveseinek: *Aide de camp*, *Estelen*, *Garland*, *Aspic*, *Pirosító*.

* **Magyar apalovak sikerei Németországban.** Ha a hamburgi Derbyt kivül más nagy versenydíj nem is jutott az idén Németországból hozzánk, a magyar lötenyésztés mégis régen aratott olyan sikereket Németországban, mint a most mult versenyében. A magyar apalovak ivadéka, mint a *Sportterésítő* jelenti, ezuttal nem kevesebb, mint 535.469 márkát nyertek német pályákon, ami az összes német versenydíjnak mintegy ötöd része. Az egyes magyar apalovak a listán a következő összegekkel szerepelnek: Kisbér 154.269, Talpra Magyar 136.789, Gunnersbury 86.300, Aspirant 60.175, Metallist 19.400, Theodore 17.262, Prado 11.727, Bonavista 10.160, Culloden 7000, Zsupán 4967, Triumph 4500, Master Kildaro 4088, Beauminet 3940, Raita Rajta 3885, Jack o Lantern 3468, Stronzian 2690, Espoir 2500, Fenék 1200 márkával.

* **Sportbíretek.** A *Sportélet* jelenti: *Rolla*, gróf Eszterházy Mária híres anyakancája, *Nemzadab* anyja kimúlt. — *Eharóert* és *Rózsért* Péchy Andor bánatot jelentett minden kötelezettségükben. — A királydíjra a legújabb fogadások így állanak: *Dundi* 6, *Bonivant* és *Incrovable* 7, *Zászlós*, *Enzi* és *Kara* 10, *Marchioness* és *Filátus* 12. A jövő évi angol Derbyre eddig ugyiszóván kizárólag három lovat fogadnak. Első favorit az amerikai *Democrat*, melynek *Sloan* lesz a lovasa, háromszoros pénzzel, *Forfarshire* 4, *Simondale* hatszoros pénzen áll. — Az 1901-iki badeni nagydíjra 76 német, 16 magyar, 15 angol és nem kevesebb, mint 61 francia lovat neveztek. A franciák részéről németországi verseny iránt még sosem volt ekkora érdeklődés. — *Doget*, mely gróf *Fesztetich* Tassiló színeiben több szep versenyt nyert az utolsó években, megvette az osztrák kormány s a radtzi ménesbe küldte.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Egy albiró fegyelmi ügye.** A kuria kisebb fegyelmi tanácsa tegnap délelőtt tárgyalta *Fényes Vince* borosjenői járásbírói albiró fegyelmi ügyét. Fényest azzal vádolták, hogy egy adósnak a személyes szabadságát sértette meg, mikor *Russ Floris*, alperest elmakacsolta s mivel az adós illetlenül viselkedett, tíz forint rendbírósággal sújtotta. Fényes ekkor, a helyett, hogy az ítéletet közölte volna a pénzügyigazgatósággal, amely a behajtás iránt intézkedett volna, az ítéletet egy napra elzárta változtatva és nyomban fogva tartottatta is. A nagyváradi királyi tábla Fényest rosszallásra ítélte s a vádolt felebbezése folytán az ügy a Kuria került, amely Fényest *felmentette és az esetet egyszerűen téves bírói fölfogásnak minősítette.*

§§ **Campion Tódor bűnpöre.** A lugosi törvényszék már napok óta foglalkozik *Campion Tódor* görög-keleti lelkész bűnpörével. Most, hogy a tanak sehogyan akartak elfogni, a törvényszék egyik vádátanácsa kiszállt a krassószőrenyemei *Bozovics* nevű községbe, hogy a lelkész üzemelnek színhelyén folytassa a tárgyalást. A paraszok egymásután mondják a vádolt pópá szemébe, hogy megoszlta és hogy kifosztotta őket. Valószínű, hogy *Campion Tódor* hosszú bolyongásai után most valamelyik fogházban fog pihenőt találni.

§§ **A steinambruokli rablójelöltség.** November 11-én éjjel Steinambruokliiban (Ausztriában) meggyilkolták *Hauer József* gyarost s a gazdasszonyát, *Lichtenweber* Magdolnát. A gyilkos elmenekült s mindeideig hasztalan keresik. A meggyilkolt gyarost szobájából 2 arany s ezüst órat vett el a gyilkos, az egyik arany óra belső lapján ez a szám látható A. 16576. A bécsi helyi kerületi törvényszék vizsgálóbírája mai értesítése szerint a gyilkos kézrekerítőjének 1500 forint jutalmat tűzött ki *Glauser* családja s a vizsgálóbíró négy száz darab felhívást küldött a budapesti törvényszékhez azzal, hogy az ország összes bíróságainak küldjék meg, mert a gyilkos a vizsgálat eddigi adatai szerint *Magyarországba* menekült s *Kanizsa* vagy *Sopron* felé vágja útját.

§§ **Gyilkosság.** *Lázár János* hajdubűszörményi gazda éinek idején belopódzott özvegy *Molnár* Mi-

hályné házába s botjával kétszer megütötte, majd hogy evvel a két ütessel nem tudta megölni áldozatát, törülköző kendőt csavart a nyakára s megfojtotta, aztán, hogy véres munkáját bevégezte, kutyáit kezdett s a szobában lévő két véka búzát elvitte. A debreceni törvényszék rablással párosult szándékos emberölés büntetetté tizenöt évi fegyházra ítélte *Lázárt*. A királyi tábla helybenhagyta az ítéletet, a kuria ellenben gyilkosságban mondta ki bűnösnek *Lázár Jánost s életfogytig tartó fegyházra ítélte.*

TÁVIRATOK.

Bécs, december 10. *Nikolaievics* Miklós nagyherceg ma este *Jamnitza* (Morvaország) utazott, hogy *Pallavicini* ögróf vendégeként részt vegyen a vadászatokon; szerdán visszatér Bécsbe, ahonnan továbbutazik Párisba.

Weimar, december 10. *Milde* kamara-énekes, az itteni udvari színház tiszteletbeli tagja ma itt meghalt.

Páris, december 10. *Delcassé* külügyminiszter atyja rövid betegség után *Pamiersben* meghalt. A miniszter még tegnap este *Pamiersbe* utazott.

Eukarest, december 10. *Plevna* bevételének évfordulója alkalmából a király jelenlétében *Tedeumot* tartottak. Ezután a csapatok a trónörökös vezénylete alatt elvonultak a király előtt. Este katonai ebéd volt.

Pétevár, december 10. A császári műpártoló társaság az osztrák-magyar mű- és műiparkiallítás biztosainak tiszteletére díszebédet adott, melyen a megbízottak *Aehrenthal* osztrák-magyar nagykövét, *Blasov*, a műpártoló-társaság alelnöke és a művészvilág számos képviselője volt jelen.

Tacoma, (Washington), december 10. *Carbonado* mellett egy szénbányában tegnap robbanás történt, mely alkalommal vagy *harminc ember vesztette életét*, részben wallisiak, részben finnek.

A lengyel klub a delegációban.

Bécs, december 10. A lengyel klub mai ülésén a delegáció költségvetéseivel foglalkozott, nevezetesen a hadügyi költségvetéssel, mely alkalommal különböző szónokok kivánságokat és panaszokat hoztak fel különösen a katonai igazságszolgáltatás, a lerombolási reverzalások és a katonai szállítások ügyében. *Popoteski* védelmezte a katonai kormányzatot a rossz gazdálkodás vádjá ellen. A lengyel klub azután megbizta delegátusait, hogy a felhozott kivánságokat és panaszokat a delegáció plénuma vagy bizottsága elé terjesszék.

A bécsi egyetem ünnepe.

Bécs, december 10. Az Acta facultatis medicinae *Vindobonensis* negyvenéves fennállásának ünnepét ma ülte meg az orvosi doktor-kollégium *Rainer* főherceg, Körber belügyminiszter, a helytartó, *Biener* osztályfőnök, mint a közoktatásügyi minisztérium képviselője, *Lueger* polgármester, számos tudományos celebritás és hivatalos személyiség jelenlétében. *Károly Tivadar* nagyherceg is küldött üdvözlő levelet.

A háború.

London, december 10. A Reuter-ügynökség jelenti *Nauwportból* e hó 9-ikéről: *Arundelen* tulcsatártúzt folyik nagy távolságról. Az angolok *Sannahsdan* felé nyomulnak előre, a boerok *Taalboslaagte* irányában visszavonulnak. Ugyanaz az ügynökség jelenti *Maseruból* e hó 6-ikáról: Az *Oranje-allamból* legutóbb érkezett lapok hivatalos kimutatást közölnek a boerok veszteségeiről; e szerint a háború kezdete óta a boeroknak 200 halottjuk és 240 sebesültjük volt.

London, december 10. A Reuter-ügynökség jelenti *Moltenből* tegnapi kettelt: *Gaetere* tábornok 2000 emberrel és két üteggel erőltetett menetben *Stormbergbe* ment, hol a boerok igen erős hadállásban voltak. Az ellenség csak akkor kezdte meg a tüzelést, mikor az angol csapatok az ellenséges hadállás tövébe érkeztek. Heves tüzéségi harc fejlődött, mely reggel 4 óratól este 7 óráig tartott. Az angol csapatok ezután *bevetetlen hadállásba vonultak vissza.*

London, december 10. *White* tábornok e hó 9-iki keleti hivatalos távirata azt mondja: *Mult* éjjel *Hunter* tábornokot 500 natali önkéntessel és százfőnyi könnyű lovassággal kiküldtem, hogy lepje meg a *Lombardskopon* lévő ellenséges hadállást. A vállalkozás teljesen sikerült. A dombot elfoglalták és egy hathúvelyes ágyút és egy gránátvetőt szétromboltak. Azonkívül százkétszáz golyót és *Ladysmithbe* hoztak egy *Maxim*-ágyút és lögyapotot. Angol részről egy ember elesett és egy örnagy megebesült. Ugyanabban az időben egy század huszár körüllovagolt *Popworthhill* körül, felgyújtotta a kralokat és elvágta a boerok táviróvonalát.

London, december 10. A Reuter-ügynökség jelenti *Pretóriából*: A német és a holland egészségügyi osztály e hó 8-án ide érkezett és lelkesedéssel fogadtatott. Az osztályok egyik fele *Natalba* megy, a másik fele az *Oranje-szabad* államba.

Uj olasz miniszter.

Róma, december 10. A Stefani-ügynökség megértesíti, hogy *Ponzio-Voglia* tábornok, a király főhadsegéde, a királyi ház miniszterévé nevezetett ki.

Spanyol képviselőház.

Madrid, december 10. A képviselőház tegnap a haditengerészeti költségvetést tárgyalta. *Romanes* képviselő indítványozta, hogy mintán a költségvetést kivátni igen nehéz volna, vonják azt vissza. *Silvela* miniszterelnök ezt ellenezte. A képviselőház a szavazást hétfőre halasztotta.

Madrid, december 10. A haditengerészeti költségvetés elfogadása körül felmerült parlamenti nehézségek egyre tartanak. A kormány nem hajlandó álláspontjától eltérni és az ellenzéki pártok is hasonló magatartást tanúsítanak.

Olasz községi választások.

Milánó, december 10. Ma mentek végbe a községi választások. Az eddigi eredmények szerint a néppártok jelöltjei 17.500, a mérsékelték 3000 és a klerikálisok 6000 szavazatot kaptak. A néppártok valószínűleg többségben lesznek, míg a mérsékelték elfoglalják a kisebbség helyeit.

Francia-kínai konfliktus.

Peking, december 10. (Reuter.) Franciaország felemelte követeléseit a *Kvang-Csau-Van*-ügyben. A kantoni alkirály letételét követelik. Azt hiszik, hogy erre az adott okot, hogy a kínai hatóságok vonakodnak kivégezni a *Montao* közelében megölt francia tisztek meggyilkoltatásáért felelős hivatalnokokat. Hír szerint a *cungli-jamen* ezt az új követelést tulzottnak tartja és valószínűleg megtagadja beleegyezését.

Pékek sztrájkja.

Frága, december 10. Ma délután 1500 péksgéd gyűlést tartott, melyben elhatározták, hogy addig nem dolgoznak, amíg a béremelésre és a tíz órai munkaidő bevezetésére vonatkozó követeléseiket nem teljesítik. Minthogy azonban több pékmaster munkásaival tárgyalást kezdett, mely eredményre vezetett, a sztrájk valószínűleg nem lesz általános és rövid időn véget ér.

KÖZGAZDASÁG.

Az Osztrák-Magyar Bank. A jegybank állása december hó 7-ikén a következő volt: Bankjegyforgalom 679.252.000 frt (— 11.372.000 frt); ércértékkészlet 521.678.000 forint (+ 9.613.000 frt); váltótárcá 181.494.000 forint (— 2.109.000 forint); lombard-üzlet: 25.674.000 frt (+ 1.420.000 frt); adómentes bankjegytartalék: 43.900.000 frt, (+ 7.378.000 frt).

A Dunagőzhajózási társaság forgalmi igazgatósága tudatja, hogy az árufelvételt az összes még nyitott állomásokon a még nyitott *első* állomások részére e mai nappal és a még nyitott *első* állomások részére e hó 11. napjával az idej hajózási évadra véglegesen beszünteti.

Napirend.

Naplór. Hétfő, december 11. — Római katolikus: *Damáz* pp. — *Protestáns:* *Damáz*, — *Görög-orosz:* (november 29.) *Paronon*. — *Zsidó:* *Tebeth* 9. — A nap két reggel 7 óra 23 perckor. — *Nyugszik* délután 12 óra 21 perckor. — A hold két este 12 óra 57 perckor.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor. A fővárosi magánépitési bizottságnak ülése d. u. 5 órakor az új városban.

A fővárosi közigazgatási bizottságnak ülése délelőtt 10 órakor az új városban.

Az *Academia* 11. osztályának ülése délután 5 órakor. *Arveris* a királyi színházak tervezési intézetében.

Szabad Lyceum. *Rosenberg* Augustus: A művészetek története, délután 6 órakor a IV. ker. főreáliskolában (Reáltanoda-utca 7. szám).

A magyar állami tisztviselői országos szövetségének választmányi ülése este 6 órakor.

Művészet a hírlapok nyugdíjintézete és az újságírók segély-egyesülete javára este fél 8 órakor a *Royal-diszter*ben.

Nemzeti Múzeum: *Természettajzi* térs, nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig. Többi társi 1 korona belépődíj mellett megtekinthető.

Országos Képtár és a *Velazquez*-kiállítás az Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9—12 óráig.

Az iparművészeti társulat *karácsonyi kiállítás*a az iparművészeti múzeumban, nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 2—4 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 óratól 12 óráig.

Közlekedési Múzeum a *Városligetben*, nyitva délelőtt 9—12 óráig.

Műzölgazdasági múzeum (*Kerepesi-ut* 72.), nyitva d. e. 9 óratól 12 óráig.

Zenés mise a belvárosi főplébánia-templomban délelőtt 10 órakor.

*Nemzeti Szalon téli kiállítás*a (*Ferenciek-tere* 9. szám), nyitva délelőtt 9 óratól este 9 óráig. *Balán-díj* 20 krajcár.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1899. évi december hó 11-én.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi december hó 11-én.
A velencei kalmár.
Vígjáték 5 felv. Irtó Shakspeare.
Doge Szigeti Lancelot Zilahi
Lorenzo Mihályi Porcia Hegyesi
Shylock Gyenes Jessica Nagy I.
Kezdete 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi december hó 11-én.
Zárva.

NÉPSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi december hó 11-én.
A kis szükevény.
Operett 3 felv. Irták Hicks és Nicholls. Fordították Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szerzették Monkton és Caryl.
Személyek:
Lord Coodie Szardahelyi Gray Kéry Kl.
Lady Coodie Kereszényi Flippor Kovács M.
Stanley Ed. Szirmai Carmenita Hegyi
Dorothy Radányi Alice Blaha S.
Kezdete 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi december hó 11-én.
Harmadszor:
Viszontlátás.

Az „Arany Kákas” Folytatása.
Bohózat 3 felv. Irták: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Fái J. Béla.
Személyek:
Dachselmeyer Szathmáry Julis Haraszthy
Dr. Gyarfás Góta Sugár Fenyvess.
Ersei Kalmár Bokros Győző
Rózsa Gabi Lányzy Emma Pécsi P.
Rózsa Klára Nikó Torjayai Bárdi
Fürge Antal Hegedűs Horváth Gál
Kezdete 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi december hó 11-én.
Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írták: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emánuel.
Személyek:
Monsch Szilágyi Szulamit Szegheő V.
Aron Sarla Abigail Ledofsky
Absolon Beöthy Cingitang Rózahegyi
Kezdete 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc igazgató.
Ma szenzációs újdonságok.
Alberti
Belfiore
Goleman
Cavally
A vak lövész
pantomime, előadja:
Kock trio
The Merveillous
Rigoli trio
Fish and Quigg.
Molasso Salvaggi
Péntek dec. 15-én és szombaton 16-án
Glöckner
Jozefin k. a.
a bécsi Volkstheater jeles szubrettje
vendégjátéka
A mulató villanyos világítását saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.
Elővételi jegyek Weiss A. nagy szivar-társaság IV., Károly-körút 26. és a mulató nappali pénztáránál kaphatók.

FOLIES CAPRICE

Ma este 9 óraker:
Die beiden Sonntagsjäger
10 óraker:
„Vigyázz! Törékeny!”
11 óraker:
„Mundi Rosenkranz auf der Hochzeitsreise.”
Továbbá
Mora Hedvig
kisasszony, a női „baritonista” fellépte.
Erkély incognito páholyok.
Kitűnő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Orvosi szaktekintélyek által
lábbadozóknak, vérszegényeknek és
a gyengeség különböző nemei
ellen ajánva:

„Szent István védjeggyel”
a kőbányai **POLGÁRI** söröző r.-t.
gyártmánya.
Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben.

CIMBALMOK.
Legjobb acélkeretűek, 5 évi garancia, legszébb hanggal, részletezésre is kaphatók. Saját gyártmányú hangszerek, u. n.:
dobok, korbácsok, harci-
csörgők, fuvolák, omlar-
ok, bőgők stb. — Kétféle magyar hangok. Számos kitüntetés és díjazás a jó minőségért. Nagy képes árjegyzék ingyen és barméltóan kiküldik meg.
Magyaróssy Gyula
nagy hangszergyártó
Budapest,
VIII., Károly-út 71.

Megjelent az 1900-ik évre szóló

Politikai és Közgazdasági Évkönyv.

A „Politikai Hírlap” kiadásában a Székely Sámuel szerkesztésében megjelent évkönyv, mely több kiváló szakember közreműködésével készült, földrajzi Magyarország politikai, gazdasági és kulturális életének minden ágát, fölfedl minden téren az 1897 óta elért fejlődést s mindenképpen összehasonlítja a hazai viszonyokat a külföldi állapotokkal.
Ára díszes angol kötésben 4 ft.
A főbb fejezetek címei:
A külföldi államok utabbi történetének és alkotmányának ismertetése. A külföldi államok története 1899-ben. Európa uralkodó családainak genealógiája, diplomácia és konzuli kör. Az Osztrák Magyar Monarchia és a külföldi hatalmak hadseregvezetése és hadierőinek részletes ismertetése. Az osztrák-magyar hadsereg Magyarország története 1899-ig. A nemzetközi kérdés történeti fejlődése és mai állapota. A magyar alkotmány. A parlament év története. A főváros és a képviselőház összes tagjainak életrajza. Államháztartás. Államügyben és államügyben. Magyar föld terne. Földmívelés. Szőlőművelés. Allattenyésztés. Vasutak. Posta, távíró és telefon. Postaközlekedés. Kereskedelmi és iparkamarák. Aruforgalmi statisztika. Belföldi és idegenforgalom. Pénzügyi mutatók. Tűzde. Telenyomtatások. Bankok. Biztosító intézetek. Nagyobb ipari vállalatok. Ipar. Közlekedés és kultúra. Budapest mai állapotának és fejlődésének összehasonlítása Európa metropolisainak viszonyával és intézményeivel.
Megrendelhető:
a Budapesti Napló kiadóhivatalában
József-körút 18. szám.

TÜZIFA!

1 méter kemény tűzifa fölaprítva, házhoz szállítva és behordva kapható
16 frtért
BÁCK JÓZSEFNÉL
V. ker. Kárpát-utca 19.
Telefon 31-35. Telefon 31-35.

A legkitűnőbb palacksörök!
„Pilseni”
„Bürgerbräu”
„Ösforrás”

a pilseni polgári söröző világhírű gyártmánya. A legfinomabb, komló és sósavtartalom tekintetében megkülönböztethetetlen gyártmány, az étvágyat előmozdítja, így gyomorbetegeknek is ajánlható.

Münchener
Bürgerbräu

a bajor sörök gyöngye, **malatásus**, az ugynevezett malatásörök keletlen utóza nélkül. Izletes, élítő és gazdag szénavegyületben. Kaphatók minden csemege-üzletben és finomabb kávéházakban. Közvetlen megrendelések 10 palacktól kezdve házhoz szállítva.

Mezey és Társa

a pilseni és müncheni polgári sörözők vezérképviseletéi.
Budapest, IX. Ranolder-u. 4.
Telefon 58-60.

GRAMOPHON

A legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék!
A legkülönlegesebb lemezgép!
(Gramophon) 60 ft.
A legújabb csuda!
Gép, amely nemcsak az emberi hangokat utánozza a leghívőbben, de egyes hangszerek, sőt egész zenekarok előadásait a legfinomabb hangnyalutokban adja vissza. Aki ily gépet vesz, bármikor hallgathatja a nemzet csillagánját: Elea Lujzát, a m. kir. opera, a népszínház, a többi hazai s külföld művészeit és művésznőit, a m. k. honvéd zenekart, a leghíresebb cigányzenekarokat, különböző szülői, duettek és dalárdákat stb., mindezt oly hangosan s tisztán, mintha csak az illető előtte énekelnének és játszanának. A gép kezelése egyszerű, azt bármely gyermek kezelheti. Tartós és szilárd szerkezetű. Villanyerő használatánál. Egyszerre százan is ezen hallgathatják és oly erős hang, hogy a szabadban kilométerekre elhallatszik. Fényképezési gépek a legújabb kiállításban, valamint az összes kellékek a legutányosabban Schönewald ture ékszeráruháznál Pécselt, (Király-utca) kaphatók.

A legszebb és legmeglepetőbb zenefő ajándéktárgyak

karácsonyra

Sternberg Armin és Testr.
es. és kir. udvari hangszeregyesek Karácsonyi kiállításában Kerespet-ut 36.
Ariston, Intona, Ariosa stb. csodái hangszerek a legutányosabban kaphatók. Zenés albumok gyönyörű kivitelben 7 frtől feljebb. Zenés dísz- és phantasi tárgyak, valamint dohány-, iró- és varrókészletek zenével a edusabb választékban.

En Csillag Anna

180 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, a magam találmányu pomádém 14 hav használata következtében nem olyan nagyra. Ezt a pomádét a leghíresebb tekintélyek egyetlen szemek ismeretéből el a haj kibúrlása ellen a hajnövesztés elősegítésére, uraknál gyarmatis a teljes erős szakkál növesztés után a hajnak és a szakkállnak természetesét fnyit és tömörséget ad és megóvja a korai megöszüléstől a legkésőbb vengerig.
1 tégely ára: 1 frt, 2 frt 3 frt, 5 frt.
Postai szétküldés naponta az ország szerte beutal deo vagy postal utatvél mellett az egész világra t szabol, a hova az ország megrndelések küldendők
Csillag Anna,
SECS, Seilergasse 14. sz

KRÖNIKUS

Viszketeg, mindenféle sömör, étvar, bórhamlás, test-, kéz-, lábizidás ellen orvosilag ajánljatik az Erényi-féle „Cintil-Salib”, mely ezen bajokat a test bármely részén alaposan gyógyítja. Használati utasítással ára 3 korona.

„MAKACS”

Csusz, köszvény, derékfájás, hasogatók, szakgatus, zsírás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erényi-féle

„NERVIN”

Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyszer-tárházából Szabadkai-út 5. (Postamegye). Budapesti főraktárak: Török József, Király-utca 12. Dr. Budai Emil, Városház-tér. Dr. Egger, Váci-körút 17.

M. kir. államsvettak igazg. 79912/99. sz.
Hirdetmény.
Ezennel közlöm, tétetik, hogy a vasuti kocsi- és az állomás-helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bóröndök, táskák, kalapok, ruha és fahérművek, botok, napernyők és ernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnal közepénizetés mellett el fognak adatni. Miskolc állomáson f. é. dec. hó 14-én d. e. 9 óraker
Kézdivásár p. u. . . . . 22-én d. e. 9
Bpest ny. . . . . 23-án d. e. 9
Budapest, 1899. dec. hó. . . . . Az igazgatóság.

ERÉNYI-féle
küntetett „NERVIN” nagy üveggel 80 krajczér. Legjobb: csusz, köszvény, esontbántalmak, derékfájás és szaggatás ellen.
8930

Csakis
a Megay Róbert „Bohème” törtéje valódi Miskolcra, ara bérmentve bárhová 1 ft 25 kr. minden előkelő csemege-üzletben kapható.